

Učiteljski Tovariš.

Glasiilo avstrijskega jugoslovanskega učiteljstva.

Vsebina: V zadevi »Domovine«. — Inšpekcija na — cesti. — Ljubljansko ljudsko šolstvo. — Pisarna za zdravljenje naših bolnih stanovskih, družabnih, uradnih, književnih, narodnostnih in političnih razmer. — Ukazi in odredbe šolskih oblastev. — Dopisi. — Društveni vestnik. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Listnica uredništva. — Uradni razpisi učiteljskih služb. — Inserati.

V zadevi „Domovine“.

Ker smo mnenja, da se morajo stvari, kakor so se zasukale na Štajerskem zaradi celjske »Domovine«, popolnoma razjasniti in — naj se že izravnaajo tako ali tako — da ne pade na nas nezaslužena krivda, priobčujemo nastopne vrstice, ki nam jih je poslal tovariš Strmšek. »Tovariševi« bralci naj čujejo oba zvona in si naj napravijo svojo sodbo. Ko pride čas, izpregovorimo tudi mi svojo. Želimo pa, da naj poskrbe odločilni krogi na Štajerskem, da se vsa ta zadeva kmalu dožene, da ne bo nepotrebnih razporov in še manj potrebne škode.

Po našem mnenju bi bilo nujno potrebno, da se čimprej sestanejo štajerski tovariši in to zadevo temeljito obravnavajo med seboj. Potem šele naj govore v javnosti.

Tovariš Strmšek piše:

Cenjenim članom »Zveze slovenskih štajerskih učiteljev in učiteljic« vljudno naznanjam, da se ne strinjam s »Pozivom«, objavljenim v 18. št. »Uč. Tov.« in ga ne odobrujem. Vodstvo »Zveze« še po zadnjem občnem zboru ni imelo nobene seje in še torej v tej zadevi ni ničesar sklevalo. Ravnotako ne odobrujem članka v 15. št. »U. T.«: »Rezek odmev« in sploh ne postopanja, ki se je pričelo v imenu »Zveze« proti »Domovini« in posvetni inteligenci. Prepričan sem temveč, da bi »Domovina« gotovo bila objavila poročilo o našem shodu, ko bi se ji bilo isto poslalo, uverjen sem tudi, da bi bil g. urednik sam prišel k našemu zboru, ko bi se mu bilo le namignilo, da nam je njegova navzočnost ljuba; prišel bi bil morebiti še marsikdo, ko bi se ga bilo povabilo, kakor se to godi povsod, kjer se gre za nova društva.

Pri starih družtvih, kakor n. pr. pri »Zavezi«, takih posebnih vabil ni treba več.

Ker se pa nalašč ni nikogar vabilo, ko niti sami nismo vedeli, če se bo shod obnesel, ne vidi se mi umestno, sedaj komu njega odsotnost očitati. Da pa ni »Domovina« kriva, če ni dobila po učiteljstvu poročila o zborovanju, pa cenjeno predsedništvo menda najbolje ve.

»Zveze« smo vendar osnovali, da bi družila vso inteligenco in sploh vse, ki so vneti in hočejo delovati za napredek in naobrazbo naroda, ne jih pa razdvajala.

Če je »Domovina« odgovarjala vselej v pravem tonu, blagovolite pa na podlagi teh pojasnil sami presoditi.

Prav žal mi je, da moram s to izjavo v javnost, a zdi se mi neobhodno potrebna, da ne nastane zmešnjava v naših vrstah, med nami in drugimi stanovi pa nepremostljiv prepad. Ne bodimo veliki v malenkostih, ampak lotimo se večjih vprašanj, ki trkajo vedno glasneje na naša vrata. Čuvajmo to lepo našo organizacijo, ki smo si jo ustanovili s tolikim trdom.

»Domovini« pa priporočam, da prijavi vsaj sedaj, četudi post festum, razpravo »Kaj hočemo«, objavljeno v 13. in 14. št. »Uč. Tov.«, kjer se nadržbno pojasnuje namen naše »Zveze«.

Na Medvedovem selu, dne 22. junija 1904.

Strmšek, podpredsednik »Zveze«.

Inšpekcija na — cesti.

Ko so pred 35. leti sklenili sedanji šolski zakon, so posebno važnost pokladali na nadzorstvo pouka. Zatorej si je država pridržala vse nadzorstvo. Izvzeti niso niti krajni nadzorniki, ker tudi te imenuje vlada.

Dasi je dobro šolstvo v prvi vrsti odvisno od dobrega učiteljstva, vendar se ne da tajiti, da so dobri nadzorniki tudi precejšnja opora šolstvu. A ravno v tej točki marsikdaj mnogo greše, ker pogosto ne gledajo toliko na sposobnost glede na pedagoško naobraženost, kakor pa na več ali manj mehko hrbtenico. To se je pokazalo n. pr. na Kranjskem v dobi »ostrih sapic«. Ako že od učitelja v zadnji gorski vasi zahtevajo takt in takt, toliko bolj je takt potreben nadzorniku, ki naj vodi učiteljstvo vsega okraja. V kolikor nam pove preprosta naša pamet, je duh zakonov o nadzorstvu in dotične instrukcije ta, da bodi nadzornik vodnik šolstva in podpornik učiteljstva, ki mu naj s svojimi izkušnjami in svojim znanjem stoji dobrohotno na strani. Žalibog, da mnogi taki ljudje pogosto ne poznajo svoje naloge, da mislijo, da morajo zaradi dekretiranja za nadzornike postati dedektivi, ki naj učiteljstvo tihotapski zalezujejo, da ga čim večkrat zalotijo na nepravih potih.

Nepobitna resnica je, da je najboljši nadzornik učiteljeva vest. Vestnega učitelja ni treba nikoli priganjati, malomarnega pa tudi deset nadzornikov ne predrugači, saj je znano, da ravno najbolj rafiniranih zločincev ne izvoha tudi najboljša policija.